

Nr 277.

Av herr Hagberg i Stockholm m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anskaffning av flygmateriel m. m. vid flygvapnet.

Som framhållits i annat sammanhang (motion i andra kammaren nr 3/1953) har den överskattning av flygets militära betydelse, som gör sig gällande i militära kretsar i vårt land, satt mycket starka spår i den upp- rustning som ägt rum under senare år. Framför allt har detta kommit till uttryck i anslagen för anskaffning av flygmateriel m. m., vilka ökat från 125 miljoner kronor under budgetåret 1948/49 till 320 miljoner under innevarande budgetår.

Då det i årets statsverksproposition föreslås, att riksdagen också i fråga om anskaffningen av flygmateriel skall binda sig för en "plan", omfattande sjuårsperioden 1953/60 och en totalkostnad på 1 815 miljoner kronor, så bör det erinras om att 1948 års riksdag fastställde en anskaffningsplan för tiden 1949/56, lydande på ett totalbelopp av 1 082 miljoner i 1948 års priser. Enligt denna plan skulle utgifterna för flygmateriel etc. budgetåret 1953/54 komma att uppgå till 152,8 miljoner kronor eller, — om man tar hänsyn till den genomsnittliga stegringen av kostnadsnivån — i runt tal 225 miljoner kronor i löpande penningvärde. Som jämförelse kan nämnas att flygförvaltningen enligt den nya anskaffningsplan, som nu presenteras riksdagen tre år innan 1949 års plan skulle ha utlöpt, för nästa budgetår begär 370 miljoner kronor till flygmateriel och att regeringens förslag lyder på 350 miljoner.

Ytterligare en jämförelse kan göras: för budgetåret 1949/50 avsågs bemyndigandena för utläggning av beställningar komma att uppgå till 215 miljoner kronor. Därest beställningsbemyndigandena föreslagits få samma omfattning under nuvarande eller nästa budgetår så skulle de, med hänsyn till de allmänna kostnadsstegringarna, ha uppgått till cirka 325 miljoner kronor, d.v.s. nära 200 miljoner mindre än vad flygförvaltningen begär för nästa budgetår och 150 miljoner mindre än vad som föreslås i propositionen.

Att fortsätta att utbygga flygvapnet på sätt som yrkesmilitärerna söker genomdriva synes i hög grad betänkligt också ur den synvinkeln, att man på detta område har en utveckling som det ter sig allt ogörligare för Sverige med dess begränsade resurser att hänga med i. Erfarenheterna från bl. a. Norge och Danmark är därtill ägnade att inskräpa de risker

som "flygtänkandet" medför för små nationer att råka i beroendeställning till aggressiva imperialistiska stormakter.

Vi hemställer,

att riksdagen måtte begränsa det under punkt 121 a) i Kungl. Maj:ts proposition nr 1, bilaga 6, begärda bemyndigandet till 325 miljoner kronor samt att sänka det i samma proposition och bilaga under punkt 121 b) begärda anslaget till 225 miljoner kronor.

Stockholm i januari 1953.

H. Hagberg.

Helmer Holmberg.

Gerda Nilsson.